Пралетарыі ўсіх краін, яднайцеся!

Беларускі УНІВЕРСІТЭТ

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКТАРАТА, МЯСЦКОМА, КАМІТЭТА КАМСАМОЛА І ПРАФКОМА БЕЛАРУСКАГА ДЗЯРЖАЎНАГА УНІВЕРСІТЭТА імя Ул. І. ЛЕНІНА

№ 33 (621) Пятніца, 19 лістапада 1965 г. Год выдання XVIII Цана 1 кап.

КАБ РАБОТА СПОРЫЛАСЯ

Высокай станоўчай ацэнкі заслужыла на чарговай канферэнцыі работа мінулагодняга мясцкома і яго старшыні А. Ул. Царука. Мы змяшчаем кароткі пераказ ягонага даклада, з якога відаць, што работа ў мясцкоме сапраўды спорылася. А. Ул. Царук адзначаў:

Кіруючыся ў сваёй практычнай рабоце Праграмай партыі, а таксама рашэннямі вышэйшых прафсаюзных органаў, мясцовы камітэт, прафсаюзныя арганізацыі нашага універсітэта за справаздачны перыяд сталі больш канкрэтна займацца пытаннямі працы і побыту супрацоўнікаў, іх ідэйна-палітычным выхаваннем, арганізацыяй культурнага адпачынку, пытаннямі ўмацавання сувязі навучання з вытворчасцю і іншым.

Выхаваўчая работа знаходзілася і знаходзіцца ў цэнтры ўвагі прафсаюзнай арганізацыі. Галоўная апора тут рабілася на прафсаюзныя арганізацыі факультэтаў, якія сумесна з дэканатамі і партыйнымі бюро непасрэдна кіравалі работай па выхаванню студэнтаў. На пасяджэннях мясцкома таксама неаднаразова разглядалася навукова-даследчая работа сярод выкладчыкаў і студэнтаў.

За справаздачны перыяд значна павысіўся ўзровень навукова-даследчай работы. Члены кафедры гісторыі КПСС за гэты перыяд апублікавалі больш трыццаці друкаваных аркушаў.

Кафедрай гісторыі філасофіі і логікі выдан у гэтым годзе вучэбны дапаможнік «Асновы марксісцка-ленінскай этыкі», рыхтуецца яшчэ адзін — «Асновы навуковага атэізма». Узмацнілася дзейнасць прыродазнаўчых кафедраў і навуковых лабараторый. З закончаных навукова-даследчых работ чатырнаццаць запатэнтаваны Дзяржкамітэтам па справах вынаходніцтва і адкрыцця пры Савеце Міністраў СССР. Пятнаццаць навуковых работ знайшлі сваё ўкараненне ў прамысловасці і сельскай гаспадарцы.

Так, Віцебскі і Нарачанскі рыбгасы выкарыстоўваюць у сваёй практыцы нашы рэкамендацыі па арганізацыі і рацыяналізацыі рыбнай гаспадаркі. Кафедра фізічнай хіміі сумесна з інстытутам агульнай і неарганічнай хіміі АН БССР і І-ым Салігорскім камбінатам даследуюць магчымасці замены каштоўнага імпартнага прадукта таннымі арганічнымі злучэннямі.

(Працяг на другой старонцы).

ПА УНІВЕРСІТЭТУ

Па рашэнню бюро ЦК ЛКСМБ студэнцкі аддзел ЦК камсамола праводзіць чатырохдзённы семінар сакратароў навучальных устаноў рэспублікі. Другі дзень семінара праходзіў у нашым універсітэце. Камсамольскія важакі рашалі наступныя пытанні:

Як паставіць арганізацыйную работу на ўзровень сучаснасці?

Як палепшыць палітычны кругагляд студэнтаў?

Як прывіць камсамольцам навыкі арганізатара грамадскіх спраў?

А другой палове дня сакратары ВНУ рэспублікі цікавіліся структурай работы камітэта камсамола нашага універсітэта. Члены камітэта камсамола Ціва, Царэнка, Гоманаў і загадчыкі сектараў расказалі сваім калегам аб ідэалагічнай, арганізацыйнай, выхаваўчай рабоце камітэта, аб традыцыях універсітэта і новых рытуалах.

Вы хочаце стаць удзельнікам тэатра-студыі — ка- ласка! Яна ствараецца ў ным універсітэце пад кіўніцтвам заслужанага арста Латвійскай ССР Аляк- ідра Міхайлавіча Озерава. явы падаваць у камітэт мсамола.

Нядаўна перад студэнтамірналістамі універсітэта выпіла вялікая група паэтаў ракладчыкаў Расійскай Феацыі, Украіны, Латвіі, тоніі. Яны расказалі малам журналістам шмат ціка- а аб сваёй рабоце, а такіа асаблівасцях перакладу еларускай мовы на іншыя.

НА ЗДЫМКУ: (злева направа). Горача пасябравалі замежныя студэнты ДЖОН СІНА, ДАНІЭЛЬ КОФІ, ДЖОН ДЖУНІСА з савецкім студэнтам ВАЛЕРЫЕМ КІРЛІЦА, які заўсёды знойдзе час, каб дапамагчы сваім таварышам у вучобе.

17 лістапада, у Міжнародны дзень студэнтаў, наш карэспандэнт Уладзімір Галайша пабываў у вучэбных групах падрыхтоўчага факультэта для замежных грамадзян. Ніжэй мы змяшчаем інтэрв'ю, узятыя ім у выкладчыкаў і замежных студэнтаў.

Зоя Яфімаўна Какошнікава: У маёй групе вучацца студэнты з розных краін афрыканскага кантынента — Ганы, Кеніі, Паўднёва-Афрыканскай рэспублікі — усяго шэсць чалавек. Гэта вельмі дружныя і старанныя студэнты. Займаюцца добра, акуратна выконваюць дамашнія заданні, дапамагаюць адзін аднаму ў вучобе, разам ходзяць на экскурсіі, вечары адпачынку, у тэатр, кіно. Актыўна рыхтаваліся яны і да Міжнароднага дня студэнтаў. Аб гэтым можа расказаць сам стараста групы Эмануэль Кінгслі.

Эмануэль Кінгслі (Гана): Напярэдадні Міжнароднага дня студэнтаў уся наша група прыняла актыўны ўдзел у вечары, што адбыўся ў гонар студэнцкага свята ў Палацы культуры трактарнага завода. Нам вельмі спадабалася выступленне народнага ансамбля трактаразаводцаў. Студэнты з Ганы выканалі таксама для прысутных некалькі нацыянальных песень.

У парткоме

Партком заслухаў даклад сакратара партыйнага бюро хімічнага факультэта В. Г. Шлык «Аб стане арганізацыйна-партыйнай работы ў партыйнай арганізацыі хімічнага факультэта». Было адзначана, што за апошні час значна ўзрасла роля камуністаў у вучэбна-выхаваўчай рабоце, у грамадскім жыцці факультэта, павысілася патрабавальнасць да камуністаў, палепшан кантроль за выкананнем партыйных даручэнняў.

Але побач з гэтым у рабоце партыйнага бюро хімфака маюцца сур'ёзныя недагляды. Усё яшчэ слаба пастаўлена работа з маладымі камуністамі і кандыдатамі ў члены партыі. У партыйнай арганізацыі няма адказнага за работу з маладымі камуністамі. Некаторыя студэнты-камуністы, як, напрыклад, Ліпень, Каспяровіч, Даброва, не з'яўляюцца ўзорнымі ў вучобе. Студэнтка другога курса Рэут за непаспяховасць выключана з універсітэта. Слабая актыўнасць камуністаў, асабліва студэнтаў, на партыйных сходах. Партбюро недастаткова дапамагае камітэту камсамола, прафбюро, студсавету ў рашэнні імі надзённых пытанняў з жыцця студэнтаў.

Партыйны камітэт універсітэта абавязаў партбюро хімфака выправіць выяўленыя недахопы.

* * *

Партыйны камітэт адзначыў, што падпіска на газеты і часопісы ў асноўным па універсітэту праведзена. 669 газет і 1 148 часопісаў будуць атрымліваць супрацоўнікі і 3 000 газет і часопісаў студэнты. Асабліва добра прайшла падпіска на падрыхтоўчым і геаграфічным факультэтах.

Аднак у яе правядзенні ёсць і некаторыя недахопы: са спазненнем пачалася яна ў некаторых студэнцкіх групах, не атрымліваюць газет і часопісаў з-за неарганізаванай дастаўкі інтэрнаты.

Партыйны камітэт абавязаў партбюро факультэтаў, камітэт камсамола, студсаветы інтэрнатаў прыняць усе меры, каб да 20 лістапада падпіску завяршыць поўнасцю.

17-га ЛІСТАПАДА МОЛАДЗЬ УРАЧЫСТА АДЗНАЧЫЛА МІЖНАРОДНЫ ДЗЕНЬ СТУДЭНТАЎ

Джон Тэка (Кенія): Я разам з многімі сваімі землякамі займаюся ў групе Віктара Васільевіча Рэвіцкага. Усе мы ў будучым — ветэрынары. Мы любім свайго выкладчыка за ўсё тое добрае, што ён дае для нас. Свае поспехі ў вучобе прыносім у падарунак Міжнароднаму дню студэнтаў. Акрамя гэтага ўсе студэнты кенійскага зямляцтва разам з савецкімі, в'етнамскімі, кубінскімі, самалійскімі і студэнтамі з С'ера-Леоне і іншымі прынялі ўдзел у студэнцкім канцэрце, падрыхтаваным Беларускім тэлебачаннем. Мы хваляваліся, зразумела, але нам было і вельмі прыемна выступіць перад мільённым тэлегледачом.

Альберта Касіма (Мазамбік): Мы разам з кубінскімі і самалійскімі студэнтамі сваё выступленне з нацыянальнымі песнямі па радыё прысвяцілі Міжнароднаму дню студэнтаў.

Эльза Міхайлаўна Мазуркевіч: У маёй групе вывучае рускую мову шэсць кубінскіх студэнтаў. Добрыя поспехі ў Сіверыя Персі Гомеса. Астатнім руская мова даецца цяжэй. Але ўсе яны старанныя, здольныя, і я веру, што яны пераадолеюць часовыя цяжкасці.

Гомес Сіверыя Персі (Куба): Наша выкладчыца Эльза Міхайлаўна сказала ўжо, што мы стараемся вучыцца добра. Але гэтым нам не трэба супакойваць сябе. Мы ўдзячны нашай выкладчыцы і савецкім студэнтам, якія, як родныя браты і сёстры, дапамагаюць нам у вучобе. З выпадку Міжнароднага дня студэнтаў мне хочацца ад імя маіх таварышаў павіншаваць усіх савецкіх і замежных студэнтаў з гэтай датай, пажадаць ім выдатных поспехаў у вучобе.

НА ЗДЫМКУ: У дружнай студэнцкай сям'і нашага універсітэта — студэнты братняга В'етнама. Яны разам з усім савецкім народам святкавалі 48-ю гадавіну Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі.

Фота В. БУДАЯ.

КАБ РАБОТА СПОРЫЛАСЯ

(Заканчэнне. Пачатак на першай старонцы)

Трэба, аднак, адзначыць, што далейшаму паляпшэнню вучэбнага працэса, развіццю навуковых даследаванняў не заўсёды садзейнічае аддзел забеспячэння. Новаму складу мясцкома неабходна прыняць патрэбныя меры па ўмацаванню гэтага сектара нашай работы.

На юрыдычным факультэце склалася новая форма сувязі навукі з практыкай—грамадскі Савет прававой дапамогі насельніцтву. Асаблівасцю гэтай формы з'яўляецца тое, што ў ёй шырокі ўдзел прымаюць самі студэнты, дзякуючы чаму Савет аказвае прававую дапамогу не толькі насельніцтву нашага мікрараёна, але і ўстанавіў сувязі з буйнейшымі прадпрыемствамі горада. За прававой дапамогай да Савета звяртаюцца і з другіх саюзных рэспублік.

Многа карысных спраў зроблена універсітэцкім аддзяленнем грамадства «Веды». Яго членамі за справаздачны перыяд прачытана больш чым 2,5 тысячы лекцый па актуальных пытаннях нашага жыцця.

Вялікую ўвагу надаваў мясцком культурна-масавай і спартыўнай рабоце. За справаздачны перыяд было праведзена два дзіцячых ранішнікі — Кастрычніцкі і Навагодні — з шматграннай і цікавай праграмай. Сумесна з партыйным камітэтам праведзена два вечары адпачынку супрацоўнікаў універсітэта і ўрачысты вечар, прысвечаны 20-годдзю Вялікай перамогі над фашысцкай Германіяй. 160 супрацоўнікаў хімічнага, геаграфічнага, фізічнага, матэматычнага факультэтаў і члены іх сямей зімой адпачывалі ў аднадзённых дамах адпачынку пад Мінскам. Былі праведзены таксама таварыскія сустрэчы па валейболу і баскетболу паміж камандамі нашага і Латвійскага дзяржаўнага універсітэта. Спартсмены вышэйшых разрадаў, якія ўваходзяць у склад зборных каманд універсітэта, выязджалі неаднаразова на ўсесаюзныя і міжнародныя спаборніцтвы. Многія з іх палепшылі свае спартыўныя дасягненні.

За справаздачны перыяд наша прафсаюзная арганізацыя шмат сіл і энергіі аддавала рознабаковаму адпачынку супрацоўнікаў універсітэта. Але побач з гэтым да цяперашняга часу шмат у нашай рабоце ёсць недахопаў у бытавым забеспячэнні студэнтаў і выкладчыкаў. Да цяперашняга часу мы не дабіліся нармальнай асветленасці аўдыторый, калідораў, лабараторый (асабліва ў хімічным, біялагічным карпусах). Мы не дабіліся яшчэ належнай чысціні ў аўдыторыях, лабараторыях. Новавыбранаму мясцкому трэба прыкласці ўсе намаганні, каб ліквідаваць гэтыя недахопы.

Днямі адбылося арганізацыйнае пасяджэнне камітэта камсамола нашага універсітэта, выбранага XX камсамольскай канферэнцыяй. Абавязкі паміж членамі камітэта размеркаваны.

Георгій РЫЛЮК — сакратар камітэта камсамола;

Міхаіл ЦІВА—намеснік сакратара камітэта;

Уладзімір ГОМАНАЎ—намеснік сакратара па ідэалагічнай рабоце;

Ніна ЦАРЭНКА — намеснік сакратара па рабоце з замежнымі студэнтамі;

Соня ЛЫГА — адказная за арганізацыйную работу;

Таня ТАРАНДА—за арганізацыйную работу;

Валя ПРАКОПЕНКА — за акадэмічны сектар;

Іван КАЗАКЕВІЧ — за акадэмічны сектар;

Федзя МЕЛЬНІК — за работу з замежнымі студэнтамі;

Света ОСІПАВА — за работу з замежнымі студэнтамі;

Аркадзь БАБРОЎ — адказны за палітыка-выхаваўчую работу;

Анатоль ЯРОХІН — за палітыка-выхаваўчую работу;

Канстанцін СУЧКОЎ — за палітыка-выхаваўчую работу;

Васіль ПАЎЛОВЕЦ — за навуковую работу;

Станіслаў ЖУРОМСКІ — за культурна-масавую работу;

Наташа КАМКІНА — за культурна-масавую работу;

Ларыса ЛЯЦЕЦКАЯ — за культурна-масавую работу;

Віктар ЛЕГАНЬКОЎ — за работу «Камсамольскага пражэктара»;

Андрэй БАГАЧОЎ — за работу факультэта грамадскіх прафесій;

Леанід МАЛІНОЎСКІ — за работу з супрацоўнікамі і аспірантамі універсітэта;

Аляксандр ЛЕМЕШАЎ — за працоўны сектар;

Тамара АЛЕКСА — за піянерскую работу;

Міхаіл ЮДЭНКА — за дружыну;

Іван ГУРЫН — за спартыўна-масавую работу.

ДВАЦЦАЦЬ ЛІСТАПАДАЎ

1945 год. Толькі-толькі заціхла вайна, ды ў нашым універсітэце ўжо ішлі першыя рэпетыцыі танцавальнага калектыву. У ім тады было толькі... 8 дзяўчат. Рэпетыравалі «пад язык» — баяніста не было.

Лідзія Ільінічна Савасцьянава, дацэнт нашага універсітэта (яна была адной з васьмі) успамінае: «Ноччу, перад выступленнем, пашылі сабе сукенкі са спісаных прасцін, аздобілі нацыянальным арнаментам. Усе вельмі хваляваліся: «А ці атрымаецца?» Ды на другі дзень, калі гайсанулі на сцэне «Лявоніху» і «Крыжачок», цёплыя, сардэчныя апладысменты развеялі ўсе нашы сумненні. Цяжка і цяпер перадаць усю тую радасць, якая была ў нас тады...»

І вось прайшло 20 год. Ні адзін канцэрт не праходзіў без нашых зграбных, тэмпераментных танцораў. Зараз іх больш чым 50. Кожны год у гэтую дружную сям'ю ўліваецца ўсё новае папаўненне — гэта дастойная падмена тым, хто атрымаў дыплом, у каго вучоба і заняткі мастацкай самадзейнасцю ішлі на працягу 5 год у пары.

Любяць і ведаюць нашых танцораў не толькі ў Беларусі, але і на Ўкраіне, у Літве, Латвіі, Эстоніі. І дзе б ні праходзілі іх выступленні, усюды поспех, гарачыя воплескі. Узнагарода за творчыя поспехі — дыплом і Граматы Рэспубліканскага журы, міністэрства культуры БССР.

Хто ж яны, самадзейныя артысты, якіх мы так часта бачым на сцэне, захапляючыся імі?

Многім не больш і дваццаці. Вучацца на розных факультэтах, курсах. Пахвалы вартыя ўсе яны, але асабліва дзяўчаты—з біяфака Света Беразоўская, Люда Палявая. [illegible] кіціна з матфака, [illegible] ген Давыдзюк, [illegible] лодны.

У рэпертуары [illegible] лектыву ёсць і [illegible] зарубежных краі[illegible] іспанскі танец «А[illegible] та», венгерскі «Б[illegible]

Кіраўнік калек[illegible] Канстанцінаўна [illegible] дапамагае сваі[illegible] выдатна авалод[illegible] мі таямніцамі та[illegible]

З дваццатым [illegible] вечна маладыя! [illegible] творчых поспех[illegible]

Ю. А[illegible]

ПРЫНЯЦЬ НЕАДКЛАДНЫЯ МЕРЫ!

Важная, надзённая праблема

Рашэнні верасмёўскага Пленума ЦК КПСС ставяць перад кафедрай палітэканоміі надзвычай адказныя задачы як у галіне навуковых даследаванняў, так і ў выкладанні курса палітэканоміі камуністычнага спосабу вытворчасці. Павышэнне навуковага ўзроўню дзяржаўнага планавання эканомікі, пашырэнне гаспадарчай самастойнасці і ініцыятывы прадпрыемстваў, узмацненне ў гаспадарчай дзейнасці эканамічных метадаў кіравання, — усё гэта па-новаму ставіць пытанне аб ролі гаспадарчага разліку, прыбытку, цаны, прэміі і іншых эканамічных катэгорый сацыялізма. Раскрываць змест эканамічных законаў і катэгорый сацыялізма, вывучаць напрамкі іх правільнага выкарыстання ў практычнай дзейнасці, выяўляць магчымасці і рэзервы паскарэння развіцця нашай эканомікі па шляху да камунізма — вось задачы, пастаўленыя рашэннямі Пленума. У старых праграмах і падручніках курса палітэканоміі гэтыя патрабаванні былі адлюстраваны вельмі недастаткова.

Зараз, калі цэнтр цяжару трэба перанесці на вывучэнне чыста эканамічных форм і метадаў вядзення гаспадаркі, праграмы і падручнікі, выдадзеныя некалькі гадоў таму назад, ужо не адпавядаюць новым запатрабаванням. Цяпер амаль няма такіх раздзелаў праграмы курса, якія можна было б разглядаць па-старому, без уліку матэрыялаў сакавіцкага і верасмёўскага Пленумаў ЦК КПСС. Неабходна крытычна ацаніць старыя дапаможнікі, паказваць тое новае, што вынікае з рашэнняў Пленума, высветліць значэнне новых метадаў гаспадарання, больш глыбока вывучаць эканамічныя законы і катэгорыі сацыялізма. І мы не можам замест лекцый ці семінарскіх заняткаў прапаноўваць студэнтам самастойна вывучаць пытанне па падручніку.

Такім чынам, у выкладанні ўзрастае роля выкладчыка, значэнне лекцыі, семінарскіх заняткаў. Але на вялікі жаль, новыя навучальныя планы ставяць выкладчыка ў зусім неспрыяльныя ўмовы. Прадмет, які раней чытаўся на працягу двух семестраў, уціснулі цяпер у пракрустава ложа аднаго семестра, скарацілі колькасць лекцыйных гадзін амаль удвая—з 36 ці 38—да 20. Колькасць семінарскіх гадзін зменшана, праўда, на мала — з 40 до 36 ці 32. Але як можна, не зніжаючы якасці выкладання і вывучэння студэнтамі курса, выканаць і гэты скарочаны план на працягу аднаго семестра? Да ўсяго ж трэба дадаць, што тры тыдні студэнты былі на сельскагаспадарчых работах, а за месяц, што застаўся да экзаменаў, ім патрэбна яшчэ здаць шмат залікаў.

Па сутнасці, умовы для больш-менш нармальных заняткаў былі ў нас толькі адзін ці паўтары месяцы. За такі час вучэбны план можна выканаць хіба толькі фармальна. Улічваючы, што студэнты загружаны і іншымі дысцыплінамі, правадзіць два ці тры разы ў тыдзень семінарскія заняткі няма сэнсу, бо студэнты проста не змогуць падрыхтавацца.

Асабліва ў цяжкім становішчы апынуліся студэнты IV курса хімфака. Па пераходнаму плану ўсе грамадскія дысцыпліны, акрамя гісторыі КПСС, чамусьці сканцэнтраваны ў бягучым семестры разам з лекцыямі, семінарскімі і лабараторнымі заняткамі. Студэнты тут штодзень заняты па 12—14 гадзін. А дзе час для падрыхтоўкі, для самастойнай працы?

Зусім зразумела, што пераходныя планы, па якіх мы зараз працуем, і новыя навучальныя планы складзены не прадумана. Памылковым было рашэнне канцэнтраваць большасць грамадскіх дысцыплін на адным курсе і зусім памылковым—рашэнне аб скарачэнні ва універсітэце курса палітычнай эканоміі наогул і ў прыватнасці курса палітычнай эканоміі камуністычнага спосабу вытворчасці. Нарэшце, зусім недарэчным з'яўляецца рашэнне, каб гэты найважнейшы курс чытаўся на працягу толькі аднаго семестра.

Мне здаецца, што трэба неадкладна перагледзець нашы планы, выправіць і прадумаць пытанне аб стварэнні нармальных умоў для вывучэння студэнтамі курса палітычнай эканоміі.

А. П. СКУМАН,
дацэнт кафедры палітэканоміі.

Рэдакта[illegible]

АТ 03541 Адрас рэдакцыі: г. Мінск, Універсітэцкі гарадок, галоўны корпус, 212. Тэл. 2-07-19. Друкарня Выдавецтва «Звязда» Тыр. 2[illegible]